

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — t.
Vidéken " 8 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint.
az udvarban hátul.

Állami teher Debrecenen. A városok kongresszusa.

Az ország két kiváló pontján tanácskoznak most a városok képviselői azokról a módokról és eszközökről, amelyekkel a magyar vidéki városok mai sanyaru helyzetén segíteni lehetne.

Pécs városában törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei, Esztergom falai között pedig a rendezett tanácsú városok vezetői gyültek össze, hogy eszmécserét folytassanak a városokat érdeklő égető kérdésekről.

A magyar állameszme legerősebb védbástyái a vidéki városok; innét sugárzik ki minden haladás, minden fejlődés egy-egy nagy vidékre s ezekben a városokban özpontosul a magyar nemzet kulturális, ipari, kereskedelmi ereje.

A céltudatos, helyes nemzeti politika azt parancsolná, hogy ezeknek a fontos nemzeti missiót teljesítő városoknak a legmesszebb menő támogatást nyújtsa első sorban az állam s ne bénítsa meg,

hanem anyagi és erkölcsi erejével támogassa azok fejlődését.

Négy évtizedre terjedő alkotmányos életünk alatt azonban mindig mostoha gyermekei voltak a magyar vidéki városok az államnak. Kormányok jöttek, kormányok mentek, de egy sem méltányolta azt az erős, erejüket meghaladó küzdelmet és nemes versengést, amelyet a vidéki városok a magyar állameszme terjesztése érdekében kulturális és közgazdasági téren kifejtettek.

Sőt ellenkezőleg; az állam korlátlan onnipotenciájával annyira ránehezedett a városokra, hogy valóságos kerékkötője lett azok egészséges fejlődésének. A vidéki városok szellemi életének emelésére semmit nem tett, anyagi tekintetben pedig azzal bénította meg évről-évre mindjobban a vidéki városokat, hogy az állami teendők mérhetlen sokaságát zudította rájuk. Ma már oda jutottak a vidéki városok, hogy az állami teendők végzésére kell fordítaniok munkáerejüket háromnegyedrészt s ha nem siet az állam nyomasztó helyzetükön segíteni, nemcsak további fej-

lődésüket gátolja meg, hanem azok összeroskadnak a folyton növekvő terhek alatt.

Ez a szomorú állapot készíti az önálló törvényhatósággal bíró városok és külön a rendezett tanácsú városok vezetőit, hogy évenként összejöjjenek s újból és újból felemeljék nyomasztó helyzetükből folyólag kérő szavukat a kormányhoz s rámutassanak azokra a sajnósebekre, a melyek orvosságát joggal várhatják az államtól.

A mostani kongresszusokon is sok életrevaló eszmét vetnek fel, a melyek megoldására azonban önérejükkel képtelenek a városok, a melyeknek polgársága érzi úgy is legjobban az élet nehéz terheit.

Az államnak gondoskodni kell, hogy a városok hitelviszonyait rendezze. Mind égetőbbé válik a városokban a szegényűgy rendezése. Elodázhatlan követelmény, hogy az 1886. évi törvényt kellőleg s úgy módosítsák, hogy az a jövőben ne bénítsa meg s korlátozza a városok szabad cselekvését.

A pécsi kongresszuson kerül tárgyalásra az a nagy fontosságú kérdés is, amely a kisházak építé-

Egy dal.

Sebes szárnyú, futó felhők
Menjete el keletre,
Mondjátok meg a Rózsámnak:
Gondol rá szerelme.
Eltaszított, elűzött Ő magától.
Mondjátok meg azt is neki:
„Temetés lesz valahol!”

De, hogyha még nem felejtett
S visszahívna Engemet?
Villám-gyorsan repüljétek!
Meghozni a hirt nekem.
Ne késsetek! Hanom gyorsan jöjjetek,
Hogy a Rózsám — minél előbb —
Karjaimba zárjam bel!

De, hogyha ti eltévedtek?
S későn akadnátok rám;
Szomorú hirt vihetnétek,
Sirhatna az Én Bózsám!
Ha aztán — a síromra találtok,
Ha más nem is — legalább ti —
Könyeztetek, sirjatok.

Molnár György.

Hogyan utaznak Oroszországban.

Egy uriember, a ki évek óta Oroszországban lakik, az ottani vasuti viszonyokról igen érdekes cikket irt, a melyet itt közlünk:

A vasuti kocsí Oroszországban igen

kényelmes, de különösen a személyvonatokon nagyon piszkos. Egyáltalán az egész vonalon a legnagyobb rendetlenség uralkodik. A vasuti alkalmazottak: kalauz, vonatvezető és a többi, nem törődnek semmivel sem.

Egyiknek sem jutna például eszébe, hogy az utazó közönségnek megmutatná a szakaszban helyét. Egyik utamon a kalauzhoz fordultam és erélyesen követeltem a második osztályban levő helyemet, a melyet egy harmadik osztályú utazó foglalt el. A kalauz, a mint később észrevettem, teljesen félreértette kívánságomat. Igen udvariasan kivette kezemből az utazó táskámat és egy másik kocsihoz vezetett, a melyben egy egészen üres szakaszt nyitott ki a számomra. Alig helyezkedtem el, megjelent ismét a kalauz és részvéteitén tudakozódott, hogyan érzem magamat a fülkében. Természetesen megértettem a gyöngéd figyelmeztetést, s zsebembe nyulva kihuztam a pénztárcámat. A kalauz mosolyogva bezsebelte a borra- valót és alig tíz perere rá három, bugyorrall megrakott kofaasszonyt tuszkolt a szakaszomba. Ezekkel a vastag kofaasszonyokkal különös szeretettel bánt a kalauz, a miért különös nagy borra- valót is kapott, de tehettek, mert — jegy nélkül utaztak.

Az első és második osztály egyáltalán mindig tömve van az ingyen utazó vasuti

alkalmazottak családjával, de nem ám a nagyobb rangú hivatalnokok családjával, hanem a kalauzokéval, meg a fékezékeivel. A legrosszabbul az utazik, aki megfizeti az utazását, azaz a pénztárnál megváltja a jegyét. A legjobban az, aki jegy nélkül, de busás borra- valóért teszi meg az utját. A vasutas főmüködése a szakaszok lezárása, a melyekbe aztán a jegynélküli és a borra- valót osztogató utazókat helyezik el. Ez a dolog annyira lefoglalja az idejét, hogy másra nem is jut belőle. Azt hittem, hogy az alkotmányosság kihirdetése ezeken a viszonyokon némiképpen változtatni fog valamit, de csalódtam. Oroszország összes vonatain ma is ugyanaz a jelenet játszódik le, ha a kalauz a fülkébe lép, mint azelőtt: Az utas izgatottan kotorász egy darabig a zsebében, aztán a jegy helyett belenyomja a kalauz markába a borra- valót, amelyet ez mosolyogva a zsebébe csusztat. A borra- való- osztogatás nem történik mindig ilyen nyugodtan.

Csak nemrég szem- és fültanuja voltam annak, mikor egy öreg anyóka a kalauzzal husz fillér miatt alkudozott. Főháborodtam ezen a jeleneten és rákiáltottam a vasutasra, hogy hagyja békében az öreg asszonyt, mire az visszafelelt, hogy becsületes dolog-e, ha valaki ingyen akar utazni? Az anyóka igazat adott neki, hogy azt ő is

Györfi Sándor

kötszer-, pipere- és férfi divatáru üzlete
a Simonffy utcai bérház elején
október 1-én megnyílik.

három hold
Ertekezhetni
4020
Varga utca
4028
vendéglő
4027
szép egyenruhák
egy szép plitiro-
Kigyó utca 21. sz.

vállalat.
n 339. szám.
s vilá gitás, házi-
telefonok, villany-
berendezése és jó-
artása évi bérlet
vosi és phizikai
készítése és javi-
benzin és electro
zerelése és javi-
ányosabbans leg-
szakértelemmel —
otechnikai vállá-
nagytrafik udvar)
galvanizáló telep

elvéteik egy
80—100 K.
havi
fizetéssel.

ad
vivalata.

ztitását
zill
ZSEF
zett
ruhatisztító,
ca 3. szám.

ók
valamint
eladók.
oda udvarán.

KÁVÉ
lés,
ólag
anos
oldójén

1003
tenni!

sét akarja előmozdítani, hogy ezzel is egy nagyon fájó szociális kérdést orvosoljon.

Az eddigi hasonló kongresszusoknak semmi gyakorlati eredménye nem volt, mert az ott elhangzott panaszok a kormánynál süket fülekre találtak. De nagyon is elérkezett már az ideje, hogy a vidéki városok nehéz küzdelmükben az állam segítő erejét is érezzék.

Ezt a magyarság, a nemzet érdeke követeli.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az iskolaszék ülése. A ref. egyház iskolaszéke 18-án, ma délután 4 órakor tartott ülést az egyház tanácstermében.

Külföldi tanulmányuton. A tiszántúli ref. egyházkerület Nagy József-féle alapítványának 1000 korona kamatait az idén Szele Miklós végzett hittanhallgató, Szele György lelkes fia nyerte el, a ki a jövő esztendő tanulmányuton tölti.

Lelkészképzés. A tiszántúli ref. egyházkerületben tegnap kezdődtek meg a lelkesképzési vizsgák, a melyekre 69 segédlelkész jelentkezett. Előbb a második, azután az első vizsgára becsajtottak fognak vizsgálni.

Tanrendváltás a Svetits leánynevelő intézetben. A Svetits leánynevelő intézet vezetősége újra olyan újítást léptetett életbe, mely pedagógiai szempontból értékes, a családok és szülők nézve pedig kényelmes. Eddig ugyanis az intézet felsőbb osztályaiban a növendékek tanórája reggel nyolcórától délután egy óráig terjedt, az alsóbb osztályaiban pedig a délelőtti és délutáni oktatást tartották fenn. Mivel pedig igen sok szülőnek több gyermeke jár a nevelő intézetbe, sok nehézséggel járt a délelőtti és délutáni oktatáshoz a gyermekek idejében

tudja, de szemtelenség a kalauztól ezért oly sok pénzt követelni. Erre a kalauz tanúnak hívták, hogy azért az utért, a melyet az asszony meg akar tenni, a pénztárnál egy rubelt kellett volna fizetnie. Az anyóka most már hajlandó volt még tíz fillért adni, de a kalauz erősen hangoztatta, hogy kevesebbet, mint a jegyek fele árát, nem szabad elfogadnia, mivel a kartársai azt hinnék, hogy a többi elikkasztotta. És valóban, a kalauznak igaza volt; utána jártam a dolognak és megtudtam, hogy bizonyos vonalakra meghatározott díj van az ingyen utazók részére. Észrevettem egyszer, a mikor éppen jegyet akartam váltani, hogy a kalauz titokzatosan integet felém. Kíváncsiságból visszafordultam hozzá és megkérdeztem, mit akar.

— Ne tessék jegyet váltani, — biztatótt jóakaróan, — miért fizessen éppen maga, mikor a többi mind jegy nélkül utazik.

Van utas Oroszországban, a ki azzal dicsekszik, hogy soha sem utazott jeggyel, hanem mindig nyul volt. (Nyulnak hívják az ingyen-utazót.) Ha az ilyen nyul nem akarja a követelt összeget megfizetni, a kalauz a legközelebbi állomásnál leteszi a vonatból. Előbb azonban megjelenik a vonatvezető, a ki lehordja s megfenyegeti, hogy lecsukítja, mert csalni akart. A valóságban pedig a vonatvezető minden egyes nyul után bizonyos százalékot kap.

való elküldése. Most az intézet vezetősége a megszavaztatott szülők túlnyomó többségének óhajára az egész intézetben, minden osztályban délelőtti tette a tanórákat. Hozzá a vezetőség nagy pedagógiai jártasságával olyan beosztást csinált, amely az új rendszerben az elemi osztályok növendékeinek tolerálását teljesen kizárja. Minden tanóra végén szabadba mennek a gyermekek, ez alatt az osztályokat szellőztetik s a tanórákat pedig változatosan követi a nehezebb órák után az ének, torna, rajzolás, kézimunka stb. Az újabb módszer szerint már játszva tanulja a kis gyermek az írást, olvasást, számolást. A pedagógiai elvekkel pompásan összeegyeztetett új rendszert jól eső örömmel vették tudomásul a szülők.

A kiegyezés ügye.

A bécsi tárgyalások.

Bécs, szept. 17.

(Bud. Tudósító.) Gróf Andrassy Gyula ma ideérkezett s a bankgassei magyar házban szállt meg. Nyomban megérkezése után fölkeresték a magyar miniszterek s fél 11 óráig maradtak nála. Ekkor Wekerle miniszterelnök a Burgba ment, ahol a király külön kihallgatáson fogadta. Déli 12 órakor a két miniszterelnök s a két államközgazdasági minisztere az osztrák miniszterelnökségen értekezletre jönnek össze, melyen jelen lesznek a koalíció három pártja képviselőiben gróf Apponyi Albert, gróf Andrassy Gyula és gróf Zichy Aladár miniszterek is.

Bécs, szeptember 17.

(M. T. I.) Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter ma reggel ideérkezett. A magyar miniszterek ma reggel 9 órakor Wekerle miniszterelnök szállásán gyűltek egybe és 11 óráig tanácskoztak a kiegyezési kérdések legújabb fázisáról. 11 órakor Wekerle miniszterelnök kihallgatásra ment a királyhoz. E kihallgatás ideje már tegnap meg volt állapítva és mint értesülünk, báró Beck osztrák miniszterelnök már tegnap jelent meg kihallgatáson az uralkodónál. Mindkét kihallgatás a kiegyezés kérdéseivel áll összefüggésben. 12 órakor a magyar és osztrák miniszterek az osztrák miniszterelnökségen fognak tanácskozni.

Bécs, szeptember 17.

(Bud. Tud.) Ma délelőtt a földmivelésügyi minisztériumban véglegesen megszövegezték az osztrák-magyar vámszerződésnek az állategészségügyre vonatkozó részét. Ezen az értekezleten a magyar földmivelésügyi minisztert Ottlik Iván miniszteri tanácsos, Hutyra Ferenc udvari tanácsos, Péchy József és Györy Lóránt miniszteri osztálytanácsosok képviselik. Volt tanácskozás a vasutügyi minisztériumban is, ahol a Kassaderbergi vasut dologát és a folyam- és tengerhajózási összeköttetés kérdéseit tárgyalták. Hír szerint meg van a lehetőség arra, hogy a magyar miniszterek még ma visszatérnek Budapestre.

Bécs, szept. 17.

Wekerle Sándor kihallgatása háromnegyed óra hosszat tartott. A kihallgatásról a miniszterelnök vis-

szatért a magyar Házba, ahol a kabinet tagjait informálta az audienca eseményeiről. A magyar miniszterek ezután gyalog az osztrák miniszterelnökségre mentek, ahol közös minisztertanács kezdődött meg. Az újságírók kérdésére ezt válaszolta Wekerle:

— *Elbucsuztam ő felségétől, minthogy ma visszautazunk Budapestre.*

VIDÉK.

Öngyilkosság a vonaton. Székesfehérvárról jelentik: A fume-budapesti gyorsvonat egy másodosztályú fülkájében tegnap egy fiatalember revolverrel szíven lötte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkosságot csak Sárosd állomáson vették észre, ahol aztán a holttestet leszállították a vonatról. Hogy kicsoda az öngyilkos: nem lehetett megállapítani, mindössze csak annyit állapított meg a vizsgálat, hogy az öngyilkossá lett fiatalember Velencéből jött és Budapestre akart utazni. A következő szövegű irást találták nála: „Nem élhetek tovább. Tegyük a szívemre a Csillag Teréz arcképét és úgy temessenek el.

Cigányok rablótámadása. Léváról jelentik, hogy ott megtámadta és ki akarta rabolni a város végén egy kóbor cigánybanda Gábor Márton felsőbaki lakost, aki a vásárról tért haza leányával és unokaöccsével együtt. A cigányok támadását megghusította Uhrík János rendőrőrmester, aki arra járó emberek segítségével, kettő kivételével, összefogdosta a cigányokat, akik súlyosan megsebesítették Gábor Mártont és unokaöccsét. Főleg Gábor sebesült meg súlyosan, úgy hogy életbenmaradásához kevés a remény.

Meg akarta löni a gazdáját.

A golyó mást talált.

Letartóztatott ifju.

Az ügyészség fogházába tegnap új jövevény érkezett. Fiatal, alig 21 éves ifju, a kit súlyos, főbenjáró bűn elkövetésével vádolnak. A boldogtalan ifju összeperelt a gazdájával, fegyvert ragadott s le akarta löni. A golyó azonban célt tévesztett s gazdája helyett annak feleségét találta, a kin életveszélyes sebet ejtett. A gyilkos ifjut, a kit Oláh Istvánnak hívnak, Balács csendőr-járásőrmester nyomban letartóztatta s ide kísérve, átadta a királyi ügyészségnek. Az áldozatot, a kinek bal kezén keresztül a mellébe furódott a golyó, életveszélyes sebével lakására szállították. Alapota az eddigi hírek szerint aggasztó.

A véres eset Hajduböszörmény határában, a Lada István földjén történt. Ott most javában folyt a munka. Tördelték a tengerit s Lada István a feleségével együtt gyönyörködve nézte, mint gyül halomra a sok tengeri, amit a mun-

Tartós iskola öltönyöket a legolcsóbban s legnagyobb választékban lehet vásárolni csak

Gerő E.

férfi- fiu- és gyermek ruha nagy áruházában Debrecen, Piac-u. 41. (a nagy- trafikáláson szembe)

kások szorgos keze hord össze. Olykor-olykor megszólalt s egyikét szóval irányt adott a munkának.

A munkások között dolgozott Oláh István 21 éves napszámos is, akinek sehoggy sem tetszett, hogy a gazda, Lada István folyton körülöttük forgolódik és munkájukba beleszól. Nem tetszésének többször kifejezést is adott, visszafeljelgetve neki. Ez a feleselgetés okozta vesztét. Heves vére nem hagyta nyugodni s keményen összeszólalkozott gazdájával.

Lada a békétlenkedőt kiharcolta a tanyáról. Meghagyta neki, hogy nyomban hagyja el a tanyát. Oláh Istvánt ez végleg kihozta a sodrából s rátámadt. Ládának kezében volt a kétesövű fegyvere, a mit Oláh minden áron el akart venni tőle, azzal a szándékkal, hogy agyonlövi.

A verekedés zajára ijedten rohant oda Lada felesége s férjének védelmére kelve, a verekedőket szét akarta választani. Oláh már-már birtokába kerítette a fegyvert, mikor az váratlanul elsült. Egy éles sikoltás, mely Lada Istvánné ajkáról repült el, jelezte, hogy a golyó talált. Mikor a füst elszállt, rémülve látták az asszonyt véreben tetregeni. A golyó bal kezefején keresztül a mellébe fúródott.

Oláh a véres tett után megszökött, de később Balács csendőrrészt vezetője kézzelkerítette s Debrecenbe kísérte. Oláht a vizsgálóbíró azonnal kihallgatta s letartóztatásba helyezte.

VÁRMEGYE.

Szabadságon. A központi járás főszolgabírója, Orosz Sándor 4 heti szabadságra ment, amelyről október 15-én tér vissza. Távollétében Miskolczi Lajos tb. főszolgabíró helyettesíti.

Az állandó választmány ülése. Hajdúvármegye 26-án tartandó közgyűlésének tárgysorozata most jelent meg. Gazdag a tárgysorozat, összesen 147 tárgyat ölel fel, de előreláthatólag lesz még póttárgysorozat. A megyegyűlés elé kerülő ügyekkel tegnap foglalkozott az állandó választmány és el látta azokat javaslatokkal. Jelen voltak az ülésen Weszprémy Zoltán főispán elnökle alatt Kovács Gyula alispán, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Czegléd Mihály tiszti ügyész, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, dr. Nábráczky Béla és Dalmy Barna aljegyzők, Kömmerling János, Weszprémy István, M. Tóth Pál, Adler Samu és Lojka Károly. Elfogadták az állandó népnevelési bizottság, a házalás, az anyakönyvi kivonatokért járó díjak kezelésére és a bérkocsi-ipar gyakorlására vonatkozó szabályrendeletet. A hajdúdorogi 2. gyógyszerár felállítását nem javasolják. A zárórát szabályozzák. Kinyomatják a főjegyzőnek a Boockay-szobor történetére vonatkozó jelentését. Tárgyaltak még egész sereg tártörvényhatósági átiratot, amelyeket nagyrészt pártolnak.

Mágián elégett ökrök. Már hirtadtunk a balmazújvárosi Lichtschein Dezső

és Samu bérlők tanyáján kiűtött istállótűzről, amelybe 23 ökröt bentégett. A kár 11,900 korona, de a biztosítás révén megtérül. A tüzet gondatlanság okozta. A csendőrség Murvai András, Nagy Imre és Nebahaj János cselédekét gondatlanságból való tűzvészokozásért feljelentette az ügyészségnél.

Hazafisáért üldözés.

Jó tettért jót ne várj.

Utazás a tisztii ügyészi székre.

Miért jutott a „Debreceni Ujság” a közönség szeretetébe? Mert sohasem pártoskodott és mindig a pártatlan igazságot szolgálta. Ezen uton haladunk most is, a mikor rámutatunk az alábbiakra. Annak a pártnak a vezetői, a kik jelenleg a megyegyűlésen is többségben vannak, nemrég megejtették a jelöléseket a tisztii állásokra.

Ez év végén, a decemberi közgyűlésen lesznek ugyan Hajdúvármegyében a tisztii jelölések, a melyekre jó előre megejtették a jelöléseket, erről tudósítást közölt a M-g. Mivel a pártulás ezen része a nyilvánosság kirekesztésével zajlott le, bizonyos, hogy „beavatott” ember írta, még — határozott célzatossággal.

Azt írta a M-g, hogy dr. Czegléd Mihály a nemzeti ellenállás idején Naszádi Iván királyi biztossal cimboráskodott, azután pályázott az alispáni állásra, kigunyolta a tisztikar ellenállását stb.

Hát akárki is írta azt a cikket, nem irt igazat. Czegléd Mihály tiszti ügyész, a ki a mostani főispánnal együtt az új párt kötelékébe tartozott, nemcsak teljes erővel részt vett a nemzeti ellenállásban, hanem pénztárnoka volt az alkotmányvédő bizottságnak, sőt az ellenállásra a saját zsebéből is áldozott! Mikor a tisztviselők fizetésére az 50,000 koronát felvették, személyes jótállást vállalt ez összeg erejéig. Naszádi királyi biztossal nem is érintkezett, a beiktatásán részt nem vett. A tisztikar ellenállását még kevésbé gunyolta ki.

Mi hát a büne, hogy mellőzték? Csúpan az, hogy az alispáni állásra pályázott. Egyéb semmi. Beesületesen megfelelt hivatalának évek hosszú során át. Oszlopos tisztviselője volt a vármegyének, de a politikai üldözés ismeretlen volt előtte. Most megösmérheti, a nemzeti győzelem korszakában.

Az elkészerített ember, akit meghurcoltak, most fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, hogy igazolja magát. Az állandó választmány ugyan nem javasolná a fegyelmi elrendelését, de azért el kellett azt rendelni a főispánnak. Ez a fegyelmi pedig erkölcsi elégtétel lesz a méltatlanul támadott tisztii ügyésznek.

VÁROSHÁZA.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés. A város jog- és pénzügyi bizottsága pénteken és szombaton délután folytatja a közgyűlés elé kerülő városi ügyek tárgyalását.

Postakézbesítés a tanyákon. Siket Traján, a nagyvárdi posta- és távirtdaigazgatóság főnöke a következő hivatalos értesítést küldte Debrecen város hatóságához:

„Debrecen városához s a debreceni 1. számú postatávirtda hivatal távirtdai kézbesítési területébe tartozó Cuca, Fertő, Kis- és Nagy-Elep, Kishegyes pusztákat, valamint Kadarecs csárdát a balmazújvárosi, gulyori városi tagbérletet a sárándi, Istenföldje (rabtanya), Gyulai hegyes, Kis- és Nagy-álomzug pusztákat a

hajduszoboszlói, Ludas csárdát a hosszú-pályii, Zám pusztát a nádudvari posta- és távirtda, illetve távbeszélő és a Látókép csárdát a macsi vasuti távirtdahivatal kézbesítési kerületébe osztom be. Az átbekebelezés folyó évi szeptember hó 1-én lépett érvénybe. Siket, s. k.

Az Arany János koszorúja. A lapok tudósításaiból örömmel olvastuk, hogy Debrecen város közönsége nevében Oláh Károly tanácsnok takaros beszéd kíséretében koszorút helyezett a nagyszalontai Arany-szoborra. Ez így volt jól. A koszorút a költő megérdemelte és jóleső érzés tölt el bennünket, hogy a tanács idejekorán megváltotta meggondolatlan határozatát, amelyet akkor szóvá is tettünk.

Pincér-szakiskola. A pincér-szakiskolai bizottság e hó 20-án, pénteken délután 4 órakor tart ülést.

Az érsemjéni Kazinczy-émlék. E hó 22-én, vasárnap ünnepli a szatmármegyei Érsemjén községe Kazinczy Ferenc emléket. Ekkor leplezik le a költő mellszobrát, a melyet Fráter Loránd, az ismert dalköltő ajándékozott a községnek és emléktáblával jelölik meg a költő szülőházát. Az ünnepi beszédet Herzeg Ferenc mondja. Este hangverseny lesz, amelyen részt vesz Fráter Loránd is. Az érsemjéni ünnepélyen Oláh Károly tanácsnok fogja képviselni Debrecen városát.

Színházi bérlők törzskönyve. A színházbizottságnak is, a színigazgatónak is sok bajt okozott már a bérlők törzskönyvelése. A kiküldött albizottság most elhatározta, hogy a földszinti bérlőket nem törzskönyveli, hanem az igazgatóra bizza, hogy évről-évre fontartsa jogaikat.

A Kossuth szobrok megkoszorúzása.

Először a karcagi Kossuth szobrot koszorúzzák meg.

Szép és hazafias cselekedetre határozta el magát Debrecen város egyik elsőrendű dalköre: a Kossuth dalkör.

Egyik értekezletén ugyanis elhatározta, hogy a Debrecenről nagyon távol nem eső városokban emelt Kossuth szobrokat megkoszorúzza.

Folyó hó 22-én lesz az első koszorúzás Karcagon. A déli vonattal indul el a dalkör, számra nézve, mintegy százán Karcagra, hol Karcag város ünnepi díszbe öltözve fogadja a dalkört.

Megérkezésük nyomban a Kossuth szoborhoz vonul a dalkör, hol Szentesi Tóth Kálmán polgármester fogadja és üdvözli őket, majd énekszámok és lelkes beszéd között a dalkör elnöke Dr. Bacso Dezső ügyvéd megkoszorúzza a szobrot.

Koszorúzás után a dalkör tagjai a város megtekintésére indulnak, este pedig a szobor fentartási alapra fényes hangversenyt rendeznek az iparos szálló nagy termében.

Dicséretre méltó Karcag város képviselő testületétől, hogy a dalkör összes tagjait a város vendégéül tekinti s a nemes és hazafias cél iránti tekintetből az összes kiadásokat a város pénztárából fizeti.

Üdvözöljük a derék dalkör tagjait nemes és hazafias elhatározásukért.

Érdeklődjétek! Kéremesen időnket?
Széchenyi kávéház és szállodában

(Petőfiter) Minden este zeneestély. Figyelmes és pontos kiszolgálás. — Olcsó szobaárak (50 krtól) feljebb. Egész éjjel nyitva. Tisztelettel **REIK JAKAB.**

Terjed a tifusz.

Még nincs járvány.

— azért könnyen lehet belőle.

Nagy megdöbbenést keltett a „Debreceni Ujság” tegnapi közleménye a közönség körében és bár a hatóság hírdetménye kissé megnyugtató hangú volt, nagy izgalmat keltett a veszedelmes betegségről való híradásunk, amelynek ugyszólván elsőnek esett áldozatul ifju Wessprémy Kálmán íróársunk.

Tény az, hogy a tifusz még nem lépett föl teljes erővel, de csak a közönség óvatosságán fog mulni, ha a rettenetes járvány, mely országsszerte pusztít mostanában, a mostani határok közt marad. A tifuszjárványról a „Debreceni Ujság” egyik munkatársa beszélgetést folytatott dr. Tüdős Kálmán tiszti főorvossal, aki a következőket mondta:

— Debrecenben mindig vannak tifuszesetek. Ezek állandó jellegűek. Rendesen az év kezdetén jelentjük be a járványos betegségeket és a többek közt rendszeren a tifuszt is, amely minden héten előfordul. Az utóbbi héten megsaporodtak a tifuszesetek, de azért még nem mondhatni, hogy ez járványszerű. Az óvintézkedéseket különben megtette a hatóság és ha a közönség az óvintézkedéseket foganatosítja, a kellő határookra fog visszaszorulni ez a veszedelmes betegség. Mindenesetre szükséges, hogy a megbetegedéseket a közönség azonnal jelentse és a hatóság jóindulatu és közérdekű tanácsait megszívlelje.

— Az ivóvíz az oka a tifusz tömegesebb fellépésének?

— Még nem lehet tudni. Mindenesetre azonban a kutakat meg fogjuk vizsgálni, mert hiszen a tifuszt az ivóvíz fertőzése terjeszti leginkább.

— Tömegesebben betegedtek-e meg tifuszban?

— Igen, a Széchényi-utca 47. számú házban három tifusz-beteg van. Itt alkalmasint közvetlen fertőzés történt. A házban lakó mosónő kapta meg legelőször a tifuszt. Ugy vélem, tifusz-beteg fehérruháit mosta és nem volt eléggé óvatos. Tőle még ketten kapták meg a betegséget ugyanabban a házban.

— Milyen lefolyásu általában a tifusz?

— Történtek ugyan végzetes esetek, eddig azonban aránylag kevés végződött halállal. Az újságok sokat tehetnek a tifusz terjedésének megállítására azzal, hogy a közönséget fölvilágosítják. Fő a tisztaság.

— Milyen intézkedéseket fog tenni a hatóság?

— Egyelőre mindent elkövettünk. Az orvosi kar résen áll,

a rendőrség szintén. A közönség a lapok útján értesült a hatósági intézkedésekről. Ha a tifusz tovább terjedne, akkor plakáton fogjuk a közönséget értesíteni és még a megtorló eljárást is foganatosítjuk.

Igy beszélt a főorvos. Bár kijelentései megnyugtatták, a közönség mégis érthetően izgatott. A *tifuszbetegek létszáma nem emelkedett ugyan, de nem is csökkent.* Ez azonban nem vigasztaló, mert az utolsó 24 óra alatt az átlagnál jóval többen haltak meg, délután pedig folyton zúgtak a harangok, a gyászkoosik pedig sűrű egymásutánban fordultak be a temetők kapuin.

Tegye meg mindenki a kötelességét a saját érdekében, nehogy a veszedelmes járvány végig pusztítsa a várost. Kövesse mindenki a hatósági orvosok utasításait!

UJDONSÁGOK

A közös konyha.

Kettő egyszerre.

Százhuszonkilenc jelentkező.

A közös konyha ügye napról-napra nagyobb érdeklődést kelt és szépen halad előre. Tegnap d. e. 11 órakor dr. Matolesy titkár a máv. üzletvezetőségben — meghívásra — nagy számban egybegyűlt hivatalnokok előtt ismertette a közös konyha mibenlétét.

Ma délután pedig összeül a bizottság és tárgyalni fogja az alapszabályokat, az egyes termelők és szállítók és az ajánlkozott szakácsnők ajánlatait, a konyha berendezését stb. Meg fogja vitatni a helyet is, hol állítsák fel a konyhát. Természetesen itt csak a Piac-utca, vagy a környékbeli utcák közelebb fekvő helyei jöhetnek tekintetbe.

A nyilatkozatokat is szétküldte a titkárság mind a 129 jelentkezőnek. Ha mind a 129 jelentkező aláírva küldi vissza a titkársághoz a nyilatkozatot, előáll az eset, hogy a bizottságnak egyszerre két konyha felállításáról kell gondoskodnia.

Szóval, élet van a közös konyha bizottságában, az eredmény el nem maradhat. Az érdeklődőknek dr. Matolesy László titkár (Kossuth-utca 33.) Készségesen ad legmeszebb menő felvilágosítást.

* **Kinevezés.** A kir. ítélőtábla elnöke Berks Lajos nagybányai és Torjai István m.-szigeti díjtalan joggyakornokokat segéd-dijas joggyakornokokká nevezte ki.

* **Ifj. Wessprémy Kálmán temetése.** Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra tegnap délután a férfikora delén sirba hanyatlott ifju Wessprémy Kálmán író. A gyászba borult család bánatát a város vezető embereinek részvéte enyhítette, hiszen mindenki tisztában van azzal, hogy a legszébb reményekre jogosító tehetsé-

get törte le a kérlelhetlen kaszás, kiragadván őt a szerető család karjál közül. Délután 3 órakor kezdődött a temetés, a főiskolai énekkar énekével a Méliusz-tér 15. számú gyászház udvarán. A koporsó felett Jánosi Zoltán ref. lelkész mondott imát és gyászbeszédet. Ott volt Wessprémy Zoltán főispán vezetése alatt Hajdúvármegye és az állam-építészeti hivatal tisztikara teljes számban. A koszorúk erdejét külön kocsival vitte. A koporsót a rokonok és jóbarátok százai kísérték utolsó útjára, a Cegléd-utcai ref. temetőbe.

* **A debreceni dalosok Réven.** A debreceni dalárda tagjai vasárnap hajnalban testületileg a révi cseppkőbarlanghoz rándultak ki. A legnagyobb elragadtatással szemlélték a csodaszép vidéket, ahová ebből az alkalomból Nagyváradról is sokan rándultak ki. A környékbeli tanuló ifjuság lobogó alatt a vasuti állomásnál várta az érkező dalosokat. Délben ötven teritékű bankett volt s a bankett után gróf Zichy Ödön és neje is megjelent a barlangnál a dalárdisták körében. Este hat órakor indult haza a társaság s a vasuti állomásnál néhány magyar dalt énekelt bucsuzóul. A debreceniek még vasárnap éjjel elutaztak Nagyváradról.

* **A debreceni szocialisták és az október 10-ike.** A debreceni szocialisták kiveszik részüket az országsszerte nagy apparátussal készülő általános munkaszünetelésből, a mely a parlament megnyitása napjára van tervezve. A debreceni összes szakmák is kimondták, hogy október 10-ikén Debrecenben minden munkaszünetel. Azon napon ünnepi felvonuláson és népgyűlésen fognak demonstrálni az általános titkos választói jog mellett.

* **A pénzügyi tisztviselők hajdumegyei körzete.** A pénzügyi tisztviselők szervezkedéséről, melynek célja az anyagi téren való jobbulás és a szellemi továbbképzés előmozdítása, már több ízben szólottunk. A szervezkedés bár lassu léptekkel, de annál biztosabb uton halad a megvalósuláshoz. Ujabban Kozmos Alfréd, a kiváló nemzetgazdasági és pénzügyi szakértő, a Magyar Pénzügy főszervezője tanusított igen meleg érdeklődést, amennyiben a helyi szervező-bizottság vezetőségének tudomására hozta, hogy a szervezkedést, mint a mai helyzet elérkezett szükséges voltát minden erejével támogatja s kész az egyesület első alapító tagjául belépni. A szervezés előkészületeit különben országos figyelem kíséri s hogy annak sikerre jutása ily körülmények között a legfényesebb eredményre vezessen, mi sem hátráltathatja. A programm mielőbbi megvalósulása a pénzügyi tisztviselők létkérdése.

* **Takonykór.** A tegnapi heti vásárban Hosszu Vazul állatorvos Dudás András takonykóros lovát elkobozta és lebunkóztatta. A boncolásnál megállapították, hogy a ló tényleg takonykóros volt.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Horváth József ev. ref. 85 éves, Kovács Kálmán r. kath. 2 hónapos, Kovács Ferenc ev. ref. 25 napos, Nagy Róza ev. ref. 7 hónapos, Kaczovszky Gyuláné r. kath. 21 éves és Baranyi Bálint ev. ref. 25 éves.

* **Angol aljak, costumók, pongyolák és blouzok nagy választékban raktárra érkeztek Halmágyi Sámuel áruházába.**

*** A Debreceni Akadémiai Athléta Club alakuló közgyűlése.** Tegnap d. u. 5 órakor tartotta öskollégiumunk a legifjabb egyesület, de legtöbb reményekre jogosító egyesület alakuló közgyűlését dr. Jászai Viktor felügyelő-tanár elnöksége alatt. Az ifjúság teljes számmal gyűlt össze a gyűlés-terembe s általános lelkesedés között választotta meg a D. A. A. C. 1907-8-iki tisztikarát. Elnökké választott egyhangulag Szunyogh Rudolf joghallgató, az ifju athléta gárda egyik legtehetségesebb tagja, kinek egyénisége teljes garanciát nyújt arra, hogy az ifju egyesület továbbra is helyes irányban fejlődik. Titkár Karácsony Andor th. Jegyző Gőnczi Béla th. Pénztáros Miklóssy Sándor th. Ellenőr Kalmár István th. Választmányi tagok: Székelyhidú Béla th., Kiss István th., Vadai Béla th., Igyártó S., Szentimrey D., Tarpai Miklós, Szabó Béla, Terhes Barna, Kovács Ödön, Nagy Zoltán, Motesiczky Pál joghallgatók. Szertárnok: Balogh János. A közigazgatási tanfolyam hallgatók közül Bagoly Sándor és Oséke Jenő lettek választmányi tagok.

*** Szerencsétlenség a kefégyárban.** A Stern-féle kefégyárban tegnap komolyabb kimenetelű, csaknem végzetessé váló baleset történt. Holzer Sándornénak, aki a gépek kerekeit tisztogatta, a transzmisszió szíja elkapta a karját. A végzetes pillanatban éles sikoltás hagyta el a megrémült asszony ajkát. A kiáltásra figyelmessé lett gépész hirtelen megállította a gépet s Holzerné megmenekült a biztos haláltól. A szíj által elkapott karján azonban így is súlyos sérülést szenvedett. Lakásán ápolják.

*** A zenedai vegyes énekkar,** mely pár év óta állandóan működik s tavaly a „Paulus” oratorium előadásával szerzett különösen nagy dicsőretet és érdemet, mint értesülünk, az idén is folytatja a legszebb zene művelését. Ma, szerdán, szeptember 18-án, délután fél 6-kor tartják az első gyakorló órát a zenede helyiségében s minden héten ugyanezen időben gyakorolnak 1-1 órát. Mint halljuk, a tél és a tavasz folyamán többször fog rangversenyeken szerepelni ez az intelligens énekkar, azért nem ajánlhatjuk elég melegen tagjainak, régebbieknek és újon felkérteknek, hogy már a mai első órán is teljes számban és pontosan jelenjenek meg!

*** Új vonat.** Ez évi október hó 1-től Debrecen és Nyiregyháza között egy új motor vonatpárt helyeznek forgalomba és pedig Nyiregyháza felé a 4714. sz. motoros vonatot, mely Debrecenből éjjel 10 óra 40 perckor indulva, Nyiregyháza éjjel 12 óra 20 perckor érkezik. Debrecen felé a 4713. sz. motoros vonat reggel 4 óra 49 perckor fog Nyiregyházáról indulni és Debrecenbe reggel 6 óra 35 perckor érkezik. Mindkét vonat a rendes állomásokon kívül Alsójózsán, Bocskaykertenél, Tégláson és Császárszálláson is megáll. A jelenlegi 4713. motoros vonat Ujfehértótól Debrecenig október 1-vel megszűnik.

*** Hogyan soványodhatunk meg?** Ennek a titka nem mindig ugyan, de a legtöbbször abban áll, hogy kellőképpen táplálkozunk. Egy híres német orvos tanácsa szerint élő londoni hölgy hat hónap alatt nem kevesebb, mint husz kilót fogyott. — Fődolog, hogy gyakran együnk, de mindig keveset. Reggel éhgyomorral igyunk egy pohár vizet, a reggeli kávé vagy tea és vajás kenyér, vagy két lágy tojás legyen. Husétünk mindig kevés és sovány legyen. A le-

vesbe ne tegyünk borsót, lencsét, rizst, legkevésbé pedig burgonyát. Kővér hus, baromfi, ugyszintén tésztaféle határozottan kerülendő. Érdekes, hogy a német professzor az angolok legkedvesebb eledelét, az ugyszólván elmaradhatatlan puddingt is eltöltja annak, aki meg akar soványodni.

*** A debreceni faipari részvénytársaság,** amelynek fő célját képezi a fűtőanyag beszerzését lehető olcsóvá és minden tekintetben kényelmessé tenni, megtette a kellő intézkedéseket, hogy a feladatának a közelgő őszi és téli idény alatt megfelelhessen. Gondoskodott nevezetesen a kellő mennyiségű, kitűnő minőségű tüzfáról, aminek eladása az Ispotály-lapason levő telephelyről f. évi október 1-én fog megkezdetni. Rövid idő alatt elkészül a gőzfűtő is, amely november 15-én kezdi meg működését. Közelebbi kimerítő felvilágosítást ad a vállalat irodája: Hunyadi-utca 10. szám alatt. Telefon-szám 587. Az igazgatóság.

*** Főiskolai hallgató,** perfekt német, ki tanítással eredményesen foglalkozott, szerény igények mellett nevelői, korrepetitori állást keres. Szíves megkeresések a kiadóhivatalhoz kéretnek.

*** Esküdtszéki tárgyalás.** Nagy Lajos h.-nánási születésű 23 éves ifju állott tegnap a debreceni esküdtbíróóság előtt, akit az a vád terhelt, hogy január 30-án Kun Imre lakására ment, ahol egy nőt keresett, akit meg is talált. Ezzel állítólag összeszólalkozása volt s mikor kiment a nőre lött s a golyó horzsolta a nyakát. Látleletet akkor nem vettek fel, a tanúk közül senki sem tudott a lövésről, a nő pedig időközben elhalt, a vádlott pedig tagadott. A kir. ügyész elejtette a vádat s így az ügy megszűnt.

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazon keddes rokonok, kartársak és ismerősök, kik istenben boldogult Kálmán fiunk temetése alkalmával igaz részvétők kifejezése avagy személyes ott létökkel mélységes bánatunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják jószágukért hálás köszönetünk nyilvánítását. Debrecen, 1907. Szeptember 17. Höfflinger József és családja.

*** Az Uránus villamos színházban** ma és holnap újra szenzációs műsorban gyönyörködhetik a közönség. A látóivalok gazdag élvezetet fognak nyújtani. Így például rendkívül érdekes lesz *Egy énekesnő regénye*. Megható életkép. *Az indus boszszuja*, amerikai dráma, eredeti főlvetel. Pompásan mulattató kép az *Elbűvölt száloda*. Gyönyörködtető látványosság a természet után készült *Viktória vizesések*. Igen mulattató kép a *Delejes szék*. Érdekes részletei vannak a *Cigány bosszu* című képnek, amely a cigánynak családszeretét tünteti fel. Aki tehát élvezetes szórakozást akar magának szerezni, az ma menjen el a villamos színházba. Az előadások már este hét órakor kezdődnek.

*** Köszvény, osz, rheuma ellen** minden eddigi szerek közt legjobb leghatásosabb a Menthol szesz. Már az első üveg elhasználása rég nem tapasztalt könnyebbéteget, enyhülést és gyógyulást nyújt. Ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogériájában. Debrecen, Kosuth-utca 6.

*** Szabó-féle pármái Ibolya-szappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illata s bőrpuhító hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcon. Darabja 80 fillérért kapható: Debrecenben Jóna és Jóna, Rác Herman drogúistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnay L., Füstös D. üzletében. Ujfehértón Trón Gyulánál, H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

*** Halmágyi Sámuel női és leány felöltők legnagyobb áruházában az őszi és téli ujdonságok nagy választékban megérkeztek.**

*** Világhírű Habig kalap ujdonságok** megérkeztek Fenyő Sándor céghez Piac-u. 63.

*** Amerikai férfi és női cipők első rendű minőségben** beszerezhetők Tolnai Dániel cipőáruházában. Debrecen, Piac-utca 49. szám.

*** Must kapható Márkus bordüzetében,** Hungária kávéház mellett. Telefon 567.

Kedvezőtlen fordulat a kiegyezésben.

Hazajöttek a miniszterek.

Bécs, szeptember 17.

Ma délután hazautaztak a magyar miniszterek. A kiegyezési tárgyalások eredménye *kedvezőtlen*, majdnem áthidalhatatlan úr támadt a két kormány közt. Wekerle délbén bucsuzott ő felségétől, akinek jelentést tett a kiegyezési tárgyalások eredményéről. A magyar kormányelnök kijelentette, hogy olyan előterjesztésekkel állott elő az osztrák kormány, amelyeket sohasem fogadhatnak el. *Komolyan azokat nem is lehet tárgyalni.* A magyar kormány tagjai 2 óráig tanácskoztak. Andrássy Gyula is részt vett a tanácskozásokon. Döntés ugyan még nincs, de a kiegyezés ügye nagyon rosszul áll. Az összes miniszterek egyetértének Wekerlével, hogy ezen az alapon nem tárgyalhatnak.

Wekerle három negyed órát töltött a királynál majd 12 órától 2-ig tárgyalta az osztrák miniszterekkel, de eredmény nélkül. A miniszterek Forst osztrák kereskedelmi miniszternél voltak reggelin. A magyar miniszterek az osztrákoknak kitérő választ adtak. A tárgyalásokat Budapesten folytatják.

Wekerle jelentést tett a királynak, hogy a tárgyalásokat a magyar kormány félbeszakította és azokat Budapesten fogják folytatni. A miniszterek három negyed óráig még közös tanácskozásra gyűltek össze Aehrenthalnál, de eredmény nélkül oszlottak szét.

Nagy hatása volt a tőzsdére a tárgyalások sikertelen végének. Az amugy is tartott árak rohamosan hanyatlottak.

Kossuth Ferenc délbén látogatást tett Aehrenthal bárónál, akivel 1 óra hosszat tanácskozott, Andrássy Gyula pedig Ferenc Ferdinánd trónörökösnél volt kihallgatáson, aki a kiegyezés és a választási reform iránt érdeklődött, de különösen ez utóbbi iránt, mert nagy aggodalmát vannak és nem szeretné, ha úgy válnának be, mint Ausztriában.

Andrássy holnap még ő felségéhez megy, azután Töketeresbe utazik. Az osztrák kormány október elsején jó Budapestre.

Az osztrák lapok azzal indokolják kormányuk álláspontját, hogy a szociáldemokrata párt szorítja őket a kvóta fölemelésére, bevallják azonban — így a Wiener Allgemeine Zeitung is — jobb kiegyezést a mostani körülmények közt más kormány sem tudna kötni.

Éjjel érkeztek meg a miniszterek Budapestre. A 48-as képviselők tömegesen vonultak ki az állomásra, ahol Barabás Béla üdvözölte a kormány tagjait és elismerését fejezte ki, hogy szilárdan megmaradtak álláspontjuk mellett.

TÁVIRATOK.

Az ezredes nyilatkozik.

Szeged, szeptember 17. Klem János ezredes ma nyilatkozatot tett közzé, hogy ő azokat a tartalékosokat csukatta be csupán, akik a bevonulást megtagadták, nem pedig azokat, akik a behívó átvételét tagadták meg. Tehát rendben van minden.

Sikkasztó ügyvédek.

Budapest, szept. 17. A rendőrséghez 2 csaló és sikkasztó ügyvéd ellen érkezett ma feljelentés: Dénes Endre és Bálint Izidor ellen. Ez utóbbi családja hátrahagyásával Amerikába szökött. Dénesnél a kliensek ma valóságos zendülést rendeztek és az egész lakást összetörték-zuzták.

Az öngyilkos család temetése.

Kolozsvár, szept. 17. Ma délután temették Litvay Jánost és családját a Karolina-kórházból óriási részvét mellett. Gratz Mór ág. ev. lelkész megható beszédet mondott a négy koporsó mellett. A városban óriási az elkeseredés a leplező ellen, amelynek szenzációja kergetett a halálba négy embert.

Fekete himlő Pestmegyében.

Budapest, szeptember 17. A pestmegyei Moór községben a fekete himlő járványszerűen lépett fel. A járványt Budapestről hurcolták be.

Pogrom Odesszában.

Berlin, szeptember 17. A Vossische Zeitung jelenti Odesszából: Egy ismeretlen kezű által megölt kerületi rendőrfelügyelőnek temetése tegnap az orosz népszövetség embereinek újabb gyalázatos garázdálkodásra szolgált alkalmul. A mikor a temetési menet a zsidókórházhoz ért, a népszövetségnek a menetben lévő emberei lövöldözni kezdtek. A zsidók a maguk részéről revolverlövészekkel válaszoltak. Menekülésük közben a zsidó kórházat kikutatták és sok zsidót és egy keresztény leányt megsebesítettek.

Izgatásért 8 hónap.

Győr, szept. 17. Az ítélő tábla ma Tarcai Lajos volt bögősei tanítót izgatásért 8 hónapi államfogházra ítélte.

A velencei gyilkosság.

Velence, szept. 17. A tegnap Svájcból ípeérkezett Gradenigo Lipót ügyvéd elváltta Naumovnak, gróf Komarovszki gyilkosságának a védelmét. Komarovszki grófnét több oldalról arra biztatják, hogy a pörben mint magánpanaszos lépjen fel. A questura ma még egy Tarnovszka grófnő nevére címzett levelet foglalt le. Ez már a negyedik levél, mely a grófnő nevére címezve ideérkezett.

HIREK.

Betiltott népgyűlés. Rózsahegyri jelentik: Hlinka András, országszerte ismert pánszláv agitátor, kinek izgatási ügye most van a Kuriánál, több társával Rózsahegyben e hónap 15-én népgyűlést akart összehívni. A rózsahegy szolgabírósa azonban az engedélyt nem adta meg. Hlinka főlegbezzett az alispáni hivatalhoz, de engedélyt ott sem kapott.

A tizedik. Győrben jelentik: Koh Miksa malommunkás, a ki a Back-malom leégésénél súlyosan megsebesült, tegnap este meghalt. Ő a gyárégés tizedik áldozata. Tegnap a malom egyik fala beomlott.

Negyed millió jótékonycélra. — Eperjesről írják: Latinák Rudolf gazdag földbirtokos, aki 86 éves korában halt meg Ploszkón (Gömör m.) 700,000 koronát hagyott jótékonycélra. Ebből az összegből 100,000 koronát kap a tiszai ág. ev. egyházkerület oly kikötéssel, hogy 50,000 korona kamataiból az eperjesi jogakadémia, 25,000 korona kamataiból az eperjesi technológia tanárainak fizetése javíttassék, 25,000 korona kamatai felett pedig szabadon rendelkezék. 100,000 koronát kap a gömörmegyei magyar közművelődési egyesület. Nagyobb hagyományokban részesültek még: 20,000 koronával a József főherceg szanatórium, 10,000 koronával a vaskői evangélikus egyház, 10,000 koronával a jolsvai siketnéma-intézet és a Nagyrőcén tervezett fiuinternátus, 5-5000 koronával a rozsnói evangélikus leányiskola és árvaház. Iskolai célokra az örökös életében is sokat adományozott.

Kristálytisztá, szén-sav nélküli
(vagy szén-savas)

ehesi **forrás-víz**

kapható
Vecsey Zoltán
ehesi forrásvíz vállalatánál
Piac-utca 7. sz.

Megrendelés ellenében házhoz szállít-
tatik.

Apró hirdetések.

A HORTOBAGY partján 250 hold föld 11 szobás uri lakással és megfelelő gazdasági épületekkel szabad kézből kedvező feltételek mellett eladó. Cim a kiadóba. 3068

ELADÓ must október 1-én, negyven ezer liter 17 fokos 16 kr., értekezhetni Mátyás kir. utca 24. sz. 3994

ELADÓ ház és kis tanyák. Néhai Jóna István tulajdonát tevő Jókai utca 9. számú 656. négyszögöl területű malom telek, valamint ennek a Kádár dűlőben levő harmadfél nyilas ondódi földje tanyával, ugyancsak a Kádár dűlőben a Pece parton 25 és fél öl tanyával és a Fái dűlőben 27 öl ondódi pusztá föld egyenként szabad kézből eladók. Értekezhetni vasárnaponként az örökösökkel Kossuth-utca 54. sz. alatt. 4023

CSENEGESZŐLŐ nagymennyiségben kilónként 18 krajcárjával eladó Suhajda Béla szőlőtelep Búdszentmihály. 4041

ELVESZETT egy angol foxterier szobakutya. A megtaláló illő jutalomban részesül Vecsey-telepen, Papp Pálnál.

KIADÓ LAKÁSOK. Egy butorozatlan szoba az emeleten és egy 2 szobás lakás a kerestépiletben. Csapó-utca 10. szám alatt kiadó. Értekezhetni az emeleten.

MINDENNEMŐ butor, varrógép, edények, konyhafelszerelés stb. eladó Kölcsey-u. 16.
ELADÓ reuma, csusz betegség ellen feltalált új szoba-gőzfürdő készlet, amely még használatba nem volt mert az orvos agyszélhűdött embernek nem engedi használatba venni vett áron alól is eladó. Értekezhetni Vár-u. 8. 4043

Eladó uri ház.

Egy 352 négyszögöl területű, a város központján lévő teljesen különálló, legmodernebb berendezésű uri ház eladó. Van benne 6 szoba (3 utcai, 3 udvari) előszoba, teljesen felszerelt fürdőszoba, konyha, kamara, cselédszoba, tiszta víz folyósó, mosó konyha, boros-, zöldséges- és fűspince, az egész lakásban vízvezeték és gázvilágítás, parkirozott udvar, nagy kert, ezenkívül egy kis házmesteri lakás, mely áll 1 szoba, konyha, kamarából. Az udvaron igen jó vízkút. Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek Lorántffy utca 13. szám alatt Erdődy Lajos építész úrnál, esetleg a tulajdonosnál

Bárdossy Gyulánál, Budapest,

Rottenbiller utca 27. sz. földszint 1. 102

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és

egyed árusítása

Debreczen és vidékére

KOVÁCS GYULA

vasüzletében

a „Bika” szálloda mellett.

„URANUS” villamos színház

szerdán és csütörtökön szept. 18. és 19-én,

Egy énekesnő regénye.

(Szenzációs életkép.)

Az indiánus bosszúja.

(Amerikai dráma.)

Azonkívül a következő ujdonságok:

Gigány bosszu
Delejes szék
Egy énekesnő regénye.
Elbűvölt szálloda.
Viktória vizesések
AZ indiánus bosszúja.

Pénteken és Szombaton szept. 20 és 21-én

Rendkívüli műsor:

A casablancái képek

II-ik sorozata.

A Háboru.

Eredeti, — természetbeni fölvtétel 14 részletben és a többi ujdonságok.

Pár nap múlva látható lesz a casablancái képek II-ik sorozata, a bombázások, háboru stb. 14 részletben és a pár nap előtt Győrött leégő Back-féle gőzmalom égése.

Előadások: Hétköznap este 7 8 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-től este 11-ig óránként.

Helyárak: Páholy 5 korona, Páholy-ülék 1 korona. Zártszék 80 fillér, I. rendű 60 fillér, II. rendű 40 fillér III. rendű 20 fillér

Esetleges műsor változás fentartva.

Tisztelettel!

Suchán és Winkler.

arrógép, edények, Kőlcsey-u. 16.
ég ellen feltalált
amely még hasznos
orvos agyszélhűdítő
málatba venni vett
metni Vár-u. 8. 4043

ház.
iletű, a város köz-
lő, legmodernebb
an benne 6 szoba
teljesen felszerelt
cselédszoba, five-
ros-, zöldes- és
izvezeték és gáz-
agy kert, ezenk-
mely áll 1 szoba,
ron igen jó víz-
ágosítást nyerhe-
alatt Erdődy Lajos
ulajdonosnál
Budapesten,
földszint 1. 102

kályhák
tára és
usítása
s vidékére
GYULA
tében
oda mellett.

s színház
t. 18. és 19-én,
egénye. |
(p.)
sszuja.
(.)
donságok :

t. 20 és 21-én.
képek
RU.
tel 14 részlet-
gok.
a casablankai
ok, háboru stb.
Gyórtott leégés-
9 óraker.
1. 4-től este

a, Páholy-ülészék 80 fillér,
rendű 20 fillér
fentartva.
ette!
Winkler.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanel-
lek, barchetek, fekete- és színes selymek,
bársonyok, gyönyörű ruhadiszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arófátyol, divatók, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátolók

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm.
széles barna- és fekete színekben métere
8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kidermünster, la-
pesztry, velour, futó- és szalon szőnyegek,
minden nagyságban, terontáli szőnyegek,
diván terítők, butor szövetek és creppok,
viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek,

vászon, sifon és batistsz női ingek, nad-
rágok, hálóköntösök és alsósoknyák,
sima- és himzett kész ágyszőnyegek, selyem
lúster és cloth alsósoknyák, kásmir és
selyem paplanok, mairacok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, divatsebkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja
haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belső árak,

Harisnyák, keztyűk,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó
nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára
Debrecen, Rózsa utca 1. sz.

Alapítva 1842. évben.

Bankegyesület r.-t. Debrecen, Piac-u. 72.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyilt
tétéleket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt
nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és
házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb
Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó
(cheq) számlára és pénztárjegyekre és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet
kötésére is.

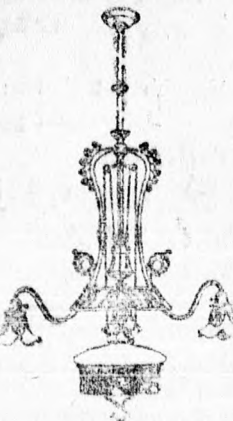
Az igazgatóság.

**NAGY
SZÖVET
OCCASIO.
Bosznay J. és Társa**
női divatruházában
Kossuth utca 5. sz.

KULCSAR JÓZSEF

bronzműves Debrecen,
Szent-Anna-utca 6. sz.

készít mindennemű
sárgarés és bronzárukat

légszesz, acetylen és vil-
lamos csillárokat, csillá-
rok átalakítását petró-
leum és légszeszről vil-
lamosra, vagy légszesz
és villamosra (combi-
nátra).

Ujjátisztításokat s min-
den e szakmába vágó
javításokat elfogad és
gyorsan, szakszerűen és
jutányos árak mellett
eszközöl.

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhöz me-
gyek a munkát átvenni.

Főuri házhöz vidékre felvétetik egy szakácsné 80—100 K. havi fizetéssel.

Felvilágosítást ad
lapunk kiadóhivatala.

Eladó boros hordók.

Mintegy 700 Hl. ürtartalmu

kitünő minőségű használt

boros hordók

jutányos áron eladók Szent-Anna
utca 28. sz. a. 2. sz. lakásban.

Mezőturi gőztégla és agyagáru gyárban

közönséges fedél cserép kadható, a
mezőturi állomáson vagonba rakva

ezrenként

23 korona.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye vászon,
szőnyeg és divatruházába meg-
érkeztek az őszi divat

gyönyörű ujdonságai.

ruha kelmék, flanellek, bárso-
nyok, blouz-selymek, velezek.

Valódi perzsa szőnyegek, — Linóleum

!! Óriási raktár !!

Ha Kőszvényben vagy csuzban szenved, ha reo-
matikus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

„Tölgyfa balzsam“-ot

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdal-
masabb, kőszvényes vagy csuzos beteg-
ségek, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatásait.

A Tölgyfabalzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors és biztos. Mint lob és dagzmat osslató
szer páratlan. — Csak külsőleg használható egyszerű bedörzsölés által.
Egy próba meggyőz arról, hogy a **Tölgyfa balzsam** a leg-
jobb szer a csuz, kőszvény, ülőideg zsába, (ischias) ellen feltalált ősz-
szes szerek között.

1 üveg Tölgyfabalzsam ára 1 kor. 50 fillér.

Mihalovits Jenő gyógyszerháza Debrecenben.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

"INTELLIGENS" jellegre hűtőn este nem jelenhettem meg, kérem szerdán este 9 órára megjelenni a kikötött helyen. Fes barna leány

KERTHY Gyula urnak levele van a főpostán.

Ajánlat.

KÖTNI valóság saszla szőlő kilója 18 kr. Kossuth utca 40. sz. alatt. 4031

CSEMEGE szőlő télire való, többféle fajokban válogatva és passzatuti kapható Pálfi kert Váradi utcái temető mellett 3982

ZONGORÁK, pianinók keveset használt, 180 forinttól kezdve kaphatók. Schmidt S zongora raktárában. 3954

Csemege szőlő 5 kilós kosarakban, kosaranként kilója 25 krajcár Szabó Lajos Fiainál. 3851

HAJDUDHÁZ legforgalmasabb helyén egy üzlet embernek is megfelelő modern uri lakás október hó 1-től bérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonos Részvénytakarékpénztár vezetőségénél. 3850

FEHÉRNEMŰ varróné ajánkozik házakhoz, Boldogfalva utca 22. szám. 3940

NÁLAM ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyszerítők, Jager ruhák, tükör kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan-u. 2.

IPAROSOKNAK, kereskedőknek havi 10 frtért, esetleg árúért könyvek. Cim a kiadóban.

URASÁGOKTOL levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban. Neumann M. Bádógos utca 2. szám. 2647

HARISNYAK-TO IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

5 k. postakosár elsőrendű csemege-szőlő a legolcsóbb napi árban, 5 kilogramm postabüdön akác vagy hársfavirág méz 5 kor. 50 fillér. Remek duráncai barack megrendelhető. Dávid Zoltán kiviteli üzletében Rákóczy- és Eötvös-utca sarkán. Távbeszélő 315 sz. 3577

KITÜNO kötött harisnyák, nagy választékban és a legjutányosabb árakban kaphatók Márton Gyula rövid-áru üzletében Piac-u. 9. sz. Bika szálloda mellett. 3641

ÜGYES gyári munkások állandó alkalmazást nyernekk Blattner Kálmán tüköráru ipartelepén Vörösmarthy utca 6. 4035

LEGERŐSEBB vörös Carbolmész fertőtlenítéshez kgként 10 kr. Annok Sándor fűszerkereskedésében Piac és Szent-Anna-u. sarkán. 4039

EGY tanuló felvétetik Kiss Pál fűszerüzletében H.-Szoboszló. 4044

Kereslet.

KERESKEDELMIT végzett fiatal leány irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

VARRÓ- és tanuló-leányok felvétetnek Weisz Margit női szalonánál, Szent Anna-u. 9.

FÜSZERKERESKEDO segéd ügyes detailista jó fizetéssel helybeli főtéri üzletbe zonnali belépésre kerestetik. Dim a kiadóban.

KERESKEDELMIT végzett uri leány, ki a gyorsírásban is jártas, irodai vagy könyvelőnői állást keres. Cim a kiadóba. 4025

KÉT intelligens fiatal ember uri családnál teljes ellátást keres havi 120 koronáért, lehetőleg a Piac utcán vagy annak közelében. Cim a kiadóban. 3967

CsIZMADIA segéd hétszámra felvétetik. Homok utca 34. 4036

IRODISTA gépirásban jártas kerestetik azonnal belépésre az ADRIA halkonzerv és halfüstölő gyárba. Német nyelvben jártasok előnyben részesülnek. 4037

Eladás.

EGY sárga kocsi 1-2 óra eladó. Varga utca 40. szám. 4028

SALETROM utca 34. sz. sarokház vendéglőjéggel, trafikengedéllyel eladó. 4037

ELADO a Nagycserén 20 hold kitünő szántóföld ujonnan épült lakással, értekezhetni Széchenyi-utca 42. 3930

HAZ a Szent-Anna utcában földjével együtt kedvező feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban. 3801

ELADÓ a Czucába 3 hold és 440 kvadrát. Uj-földön 2 és fél hold (szeles réten,) értekezhetni. Honvéd utca 40.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapo-u. 30. Telefon 558 sz.

Jó karban levő

hordók

5-600 literesek, valamint

kezi székek eladók.

Megtekinthetők

Az Angol királynő szálloda udvarán.

Mint tavaly úgy az idén is
Debreceni Kőolajipar részv. társ.
petróleum gyártmányait

tartjuk kizárólagosan, amelyek

hófehér szín

nem füstölő

szagnélküli és

villanyfénynyel égő

tulajdonságaik miatt a legjobb petróleumnak tarthatók.

Nevezett gyár gyártmányai:

Háztartási petróleum,

Iris petróleum,

Rekord Király Olaj

hordóként, kannáknént és literenként mindenkor legolcsóbb napi árakon kaphatók üzletünkben

tisztelettel

Deutsch Albert és Társ
Hatvan utca 9.

320

Nyakkendő Királynál Főposta mellett.

Nyakkendő Királynál Főposta mellett.

Férfi Legjobb gyártmányu, — Legjobb formájú kemény-, puha-, férfi- és fiu kalapok

Legjobb szabásu ingek. **Kalap 40%** olcsóbban szerezhető be mint bárhol,

Mesés szép nyakkendők, utazó kofferek, bőröndök **Gyári** Nyakkendő Királynál Főposta mellett.

a legizlésesebb uri divatcikk **40%** olcsóbban mint bárhol **Raktár** Nyakkendő Királynál Főposta mellett.

Nyakkendő Királynál Főposta mellett.